

у банку-емітенті :

- Дт 2605 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання для здійснення операцій з використанням платіжних карток»;
- Дт 2625 «Кошти на вимогу фізичних осіб для здійснення операцій з використанням платіжних карток»;
- Кт коррахунку;
- у банку-еквайрі:
- Дт коррахунку;
- Кт 2920 «Транзитний рахунок за операціями, здійсненими платіжними картками через банкомат».

Таким чином, потенціальні можливості використання кредитних карток досить великі. В Україні роль банківських кредитних карток на вітчизняному ринку зростатиме з розширенням ринку споживчого кредиту. Впровадження нових банківських продуктів з використанням пластикових карток, у тому числі і кредитних, можуть позитивно вплинути на діяльність банків та дозволять гідно конкурувати на ринку банківських послуг в складних економічних умовах, що позитивно вплине і на банківський сектор, і на стан економіки в цілому.

Але зважаючи на існуючі тенденції, що склалися на грошово-кредитному ринку України, слід обов'язково усвідомлювати притаманні ризики, перед впровадженням будь-яких нововведень. Тому, напрямом подальшого дослідження має бути вирішення завдань щодо практичної розробки нормативно-правової та технічної бази впровадження шляхів покращення процесу використання банківських пластикових платіжних карток з урахуванням можливих ризиків, які б стали запорукою досягнення економічного розвитку держави.

Список літератури:

1. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): Підручник. — К.: «Хай&Тек Прес», 2010. — 608 с.
2. Табачук Г. П. Фінансовий облік у банках: навч. посібн. / Г. П. Табачук, О. М. Сорохман, Т. М. Бречко. — К.: УБС НБУ, 2009. — 443 с.
3. Мороз А.М. Банківські операції / А.М. Мороз. — К.: КНЕУ, 2002. — 476

Хашимі Р.Е., Варчук О.А.

ОРЕНДНІ ОПЕРАЦІЇ: ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН, ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

В Україні існує багато підприємств, які здають в оперативну або фінансову оренду майно для отримання основного чи додаткового доходу.

Взаємовідносини орендаря з орендодавцем регулюються договором оренди. В договорі оренди визначається обов'язки сторін, склад і вартість переданих в оренду об'єктів основних засобів, розмір орендної плати та тривалість оренди.

Істотними умовами договору є: об'єкт оренди (склад і вартість майна з урахуванням її індексації); строк, на який укладається договір оренди; орендна плата з урахуванням її індексації; порядок використання амортизаційних відрахувань; відновлення орендованого майна та умови його повернення або викупу [1].

Тому в договорі слід вказати:

- суму і склад орендної плати;
- нормативно-правовий документ, яким керуються сторони при їх визначенні.

Строк оренди – період дії невідмовної орендної угоди, а також період продовження цієї угоди, обумовлений на початку строку оренди. Строк договору оренди визначається за погодженням сторін. Початок строку оренди – дата, яка настає раніше: дата підписання орендної угоди або дата прийняття сторонами зобов'язань щодо основних положень угода про оренду.

Дія договору оренди може бути припинена у випадку: закінчення строку, на який його було укладено; викупу (приватизації) об'єкта оренди; ліквідації суб'єкта господарювання – орендаря; загибелі (знищення) об'єкта оренди.

Орендна плата – це фіксований платіж, який орендар сплачує орендодавцеві за користування його майном, незалежно від результатів господарської діяльності. Розмір і склад орендної плати сторони повинні визначити за взаємною угодою, встановлюється, як правило, у грошовій формі. В залежності від специфіки виробничої діяльності орендаря орендна плата за згодою сторін може встановлюватись у натуральній або грошово-натуральній формі [2].

Амортизаційні відрахування на орендовані об'єкти за оперативною орендою нараховує та залишає у своєму розпорядженні орендодавець, а за фінансовою орендою – орендар. Амортизаційні відрахування використовуються на відновлення орендованих основних засобів.

При розрахунку орендної плати орендодавець ураховує ряд показників:

- суму амортизаційних відрахувань, розраховану за період, у якому нерухоме майно передається в оренду;
- витрати на обслуговування об'єкта оренди;
- відсоток прибутку, який орендодавець планує отримати від здачі майна в оренду.

За угодою сторін розмір орендної плати може коригуватися на індекс інфляції.

Ніяких обмежень за складом орендної плати за користування майном у законодавчих актах не існує.

Суб'єктами оренди є:

- орендодавець – власник, який передає у користування об'єкти за договором оренди;
- орендар – суб'єкт господарювання, який отримує об'єкти у володіння та користування за договором оренди і здійснює орендні платежі [3].

Орендні операції здійснюються на договірній основі у відповідності з правами і обов'язками орендодавця та орендаря, які розглянуті в Таблиці 1 [4].

Таблиця 1. Права і обов'язки орендаря та орендодавця [4]

Права та обов'язки	Орендар	Орендодавець
1	2	3
Права	<ul style="list-style-type: none"> – відмовитися від прийняття об'єкта оренди, який не відповідає умовам договору, затримувати належні орендодавцеві платежі до усунення ним виявленого порушення умов договору за умови попереднього повідомлення орендодавця; – вимагати від орендодавця відшкодування збитків, завданих внаслідок його дій або бездіяльності при виконанні договору оренди, відповідно до умов договору; – пред'являти продавцеві об'єкта оренди всі права та вимоги, що впливають із договору купівлі–продажу цього майна, зокрема щодо його якості та комплектності, строків передачі, гарантійних ремонтів тощо. Однак орендар не має права припинити дію договору купівлі–продажу між орендодавцем і продавцем або змінювати його умови 	<ul style="list-style-type: none"> – здійснювати за власний рахунок контроль за умовами експлуатації та цілеспрямованим використанням об'єкта оренди орендарем згідно з умовами договору оренди, вимогами та інструкціями продавця щодо експлуатації об'єкта оренди, а також відповідно до законодавства України; – вимагати повернення у безспірному порядку майна, переданого в оренду, якщо орендар не сплатив орендні платежі протягом двох чергових строків; – вимагати від орендаря відшкодування збитків, завданих внаслідок його дій або бездіяльності, відповідно до умов договору

Продовження таблиці 1

1	2	3
Обов'язки	<ul style="list-style-type: none"> – прийняти та належним чином користуватися об'єктом оренди, утримувати його відповідно до погоджених сторонами умов договору, згідно з якими його було передано, з урахуванням природного зносу та змін стану майна; – своєчасно та в повному обсязі за погодженим з орендодавцем графіком виплачувати орендні платежі відповідно до умов договору; – у випадку несплати орендних платежів протягом двох чергових строків на вимогу орендодавця повернути йому об'єкт оренди; – у зазначені договором оренди строки відповідно до його умов надавати орендодавцю відомості про технічний стан об'єкту оренди та свій фінансовий стан, доступ для перевірки об'єкту оренди та умов його експлуатації 	<ul style="list-style-type: none"> – передати належне йому на праві власності майно в користування орендаря або за дорученням орендаря відповідно до його вибору та визначеної ним специфікації укласти договір купівлі-продажу майна з відповідним продавцем і передати майно в користування орендаря; – не втручатися у вибір орендаря продавця майна та у визначення специфікації об'єкту оренди; – набуваючи майно для орендаря, повідомити продавця про те, що майно призначене для передачі в оренду конкретній особі; – виконувати взяті на себе зобов'язання перед орендарем щодо утримання об'єкту оренди (ремонт, технічне обслуговування тощо) відповідно до умов договору; – прийняти об'єкт оренди від орендаря після закінчення строку договору оренди. – своєчасно та в повному обсязі

Податковий облік у орендаря та орендодавця розглянемо в Таблиці 2 [5].

Таблиця 2. Податковий облік у орендаря та орендодавця [5]

Податковий облік	Орендар	Орендодавець
ПДВ	Отримання об'єкта в оперативну оренду не спричинює зміни податкових наслідків; у частині орендної плати, але не вище за її звичайні ціни, орендар має право збільшити податковий кредит (за умови, що орендований об'єкт використовуватиметься в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності).	Операція з передачі об'єкта в межах оперативної не є об'єктом оподаткування. Необ'єктний статус цієї операції безпосередньо зазначено в п.п. 196.1.2 ПКУ. При передачі об'єкта податкова накладна орендодавцем не виписується. Вносити операцію до реєстру виданих та отриманих податкових накладних не потрібно.
Податок на прибуток	Витрати орендаря збільшуються на суму орендної плати в період її нарахування. Причому для орендаря такі витрати можуть уключатися до складу: <ul style="list-style-type: none"> – інших прямих матеріальних – якщо суму орендної плати можна перенести на вартість конкретної продукції; – загальновиробничих витрат – у разі оренди основних засобів загальновиробничого призначення; – адміністративних витрат – у разі оренди основних засобів загальногосподарського призначення; – витрат на збут – у разі оренди основних засобів, що використовуються для забезпечення збуту продукції; – інших операційних витрат – за неможливості віднесення витрат до наведених вище категорій витрат. 	Орендодавцю необхідно збільшити доходи лише на суму орендної плати в періоді її нарахування, а власне передача об'єкта в оперативну оренду податкових зобов'язань сторін не змінює. При цьому якщо орендодавець передає в оренду об'єкт основних засобів, який у його податковому обліку підлягав амортизації, то він продовжує нараховувати її з віднесенням цієї суми до складу інших операційних витрат.

Орендар відображає в бухгалтерському обліку одержаний у фінансову оренду об'єкт одночасно як актив і зобов'язання за найменшою на початок строку оренди оцінкою: справедливою вартістю активу або теперішньою вартістю суми мінімальних орендних платежів.

Орендодавець відображає в бухгалтерському обліку наданий у фінансову оренду об'єкт як дебіторську заборгованість орендаря в сумі мінімальних орендних платежів і негарантованої ліквідаційної вартості за вирахуванням фінансового доходу, що підлягає отриманню, з визнанням іншого доходу (доходу від реалізації необоротних активів). Одночасно залишкова вартість об'єкта фінансової оренди виключається з балансу орендодавця з відображенням у складі інших витрат (собівартості реалізованих необоротних активів).

Список літератури:

1. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: Навчально-практичний посібник /Ф 59 Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2010р. – 536 с.
2. Головченко Н.В. Класифікація оренди для цілей бухгалтерського обліку / Головченко Н. В. // Торгівля і ринок України: темат. зб. наук. пр. Вип. 23 т. 2. – Донецьк: ДонНУЕТ Господарське право. Підручник. Р. 3 – Автор невідомий, – 2010р.
3. Васильєва В.В. Договір оренди: юридичні аспекти. - К.: "ГросМедіа: УКРБУХ", 2011р.
4. Газета «Податки та бухгалтерський облік» № 24. – Режим доступу: <http://buhgalter.com.ua/articles/details/373165/>

Шацкова Л.П., Тіторова О.Л.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Науковий керівник: к.е.н. доц. кафедри обліку, аналізу і аудиту Ковтуненко К.В.

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Бюджетний Кодекс України є основним нормативним документом, який регулює діяльність бюджетних установ. Відповідно до нього, бюджетними установами є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету[1].

Власні надходження бюджетних установ зараховуються в органах Державного казначейства на спеціальні реєстраційні рахунки бюджетних установ.

Власні надходження бюджетних установ поділяються на дві групи: першу групу утворюють надходження від плати за послуги, які надаються бюджетними установами згідно із законами та нормативно-правовими актами, вони обов'язково плануються у бюджеті і мають постійний характер; другу групу утворюють кошти, перераховані бюджетним установам для виконання окремих доручень, а також благодійні внески, гранти та дарунки, вони не мають постійного характеру і плануються лише у випадках, що попередньо визначені рішеннями Кабінету Міністрів України, укладеними угодами, в тому числі міжнародними, календарними планами проведення централізованих заходів тощо[2].

Витрачання бюджетних коштів має бути раціональним і ефективним, а тому правильна організація контролю за витрачанням коштів на оплату праці дуже важлива для комплексної ревізії діяльності бюджетних установ.

Основні завдання ревізії витрат на оплату праці: